

ΚΑΤΙ ΣΑΝ ΠΡΟΟΙΜΙΟ

(ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΠΟΥ ΘΑ ΕΚΤΥΛΙΧΘΟΥΝ ΑΡΓΩΤΕΡΑ)

ἔκ τῶ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΣΙΩΤΗ

Δὲν βλέπω γύρω μας καμμίαν εὐγενῆ προσπάθειαν ἢ ὁπεία νὰ μὲ πείσῃ πῶς ὕστερα ἀπὸ τὴν περίοδον — τὴν φυσικὴν ἄλλωστε — τῆς κάπως συγκεχυμένης καὶ κάπως ἀόριστης μουσικῆς ἐργασίας ποῦ ἔγινε στὸν τόπον μας, νὰ ἔχωμεν εἰσέλθῃ στὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει ἐργασία σοβαρῆ, γιὰ ὅ,τι ἱκανοποιεῖ τέλεια τὴν ψυχικὴν ἀνάγκην ἑνὸς λαοῦ.

Δὲν βλέπω ἀκόμη κανένα κἂν φωτεινὸ σημεῖον, οὔτε τὸ ἐλάχιστον, μέσα στὴν ἀμφίδοξη σημερινὴ μουσικὴ ἐργασία, ποῦ νὰ μὲ πείθῃ, ποῦ νὰ μοῦ δῶνῃ κάποιαν ἐλπίδα τουλάχιστον ὅτι θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπαρχὴ μιᾶς σοβαρᾶς καὶ αἰλικρινεῦς ἐργασίας, ἢ ὁπεία νὰ σημειώσῃ τέλος ἕνα σταθμὸ μουσικῆς τοῦ Ἑθνικοῦ μας προόδου.

Ὅ,τι σήμερον γίνεται, δὲν φέρνῃ τὸν χαρακτήρα δυστυχῶς οὔτε τῆς πρώτης περιόδου, τῆς κάπως ἀφελοῦς καὶ ἀγνῆς, οὔτε ἐκείνης ποῦ σταθερὰ καὶ ξάστερα δείχνει τὰ σημεῖα τῆς γενεμένης ἐργασίας.

Γιατὶ ἡ σημερινὴ μουσικὴ κίνησι, δὲν εἶνε ἡ φυσικὴ ἐξέλιξι τῆς προηγουμένης ἐργασίας, ἀλλὰ δὲν εἶνε οὔτε ἡ ἀρχὴ κἂν — ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἐσφαλμένη τυχόν ὁδὸ ποῦ θὰ ἐχάραζε στὴν ἀρχὴν ἡ μουσικὴ μας μὀρφωσι — μιᾶς προδιαγεγραμμένης καὶ ὑγιούς καλλιτεχνικῆς ἐργασίας.

Τίποτε ἀπ' αὐτά.

Σημειόνομεν μόνον ἕνα σταθμὸν περὶεργον, ἀκατανόητον, χαρακτηριστικὸν ὅμως τῆς πλήρους συγχύσεως, τῆς πλήρους παραξήγησεως τοῦ ἀληθινοῦ προσρισμοῦ τῆς μουσικῆς ἑνὸς τόπου κινήσεως.

Καὶ ἂν πραγματικῶς ζητήσῃ κανεὶς νὰ καθορίσῃ σὲ ποῖο σημεῖον εὐρίσκαται ἡ μουσικὴ μας μὀρφωσι, καὶ ποιά περίοδος κατὰ συνέπειαν διατρέχομεν μουσικοῦ αἰσθηματός καὶ μουσικῆς νοήσεως, μαζὺ μὲ τὸν καθαρισμόν αὐτόν, λυπηρὰ καὶ ἀπελπιστικὰ θὰ βγάλῃ συμπεράσματα, ἀφοῦ ἡ ἄκρα ἐπιπολαιότης σὲ κάθε μουσικὸ ζήτημα, ἀδελφόμενη μὲ τὸ ἄκαιρον καὶ ἀντιμεσσωτικὸ σύστημα τῆς μουσικῆς μας ἐκπαιδεύσεως, οἴδουν τὸν χαρακτηριστικὸν ῥυθμὸ τῆς σημερινῆς καλλιτεχνικῆς ζωῆς μας.

Θὰ εἶνε λυπηρὰ τὰ συμπεράσματα, γιατί ἐπάνω ἀπὸ ὅλη τὴν σημερινὴν μουσικὴν ἐργασία, περιίπτταται ἀπειλιτικὸ τὸ φάσμα τῆς ἐπιπολαιότητος, ἐμποδίζοντας κάθε πρόοδον, καθὲ τυχόν εὐγενῆ τῆς ζωῆς μας ἐκδήλωσι, μὲ τὴν φρικτὴν στὴν στασιμότητα καὶ στὸ θάνατον καταδίκην τῆς τέχνης.

Καὶ ἔτσι ἡ περίοδος τῆς τελείας καταπτώσεως, τῆς ἀποπνευματικῆς μουσικῆς ἀτμο-

σφαίρας που μᾶς περιβάλλει, σὲ ἐποχὴ που ὁ τόπος μας. Ἐστὶρα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, τὴν πρωτογενῆ ἢ θέλετε ἀκόμη μουσικὴ ἔργασία, ἀλλὰ εὐλαβικῶς καὶ καρποφόρα γιὰ τοὺς ἀξίους διαδόχους της, ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ στὴν περίοδο ἔργασία σοβαρῆ, ἀφοῦ προετοιμάστηκε, καὶ ἀφοῦ μᾶς ἔδωκεν ὕψιστο πρόσφορο ἄλλο σὲ χεῖρα ἐνάμιαν νὰ τὸ ἐργασθεῖν, ἢ περίοδος, λέγω, τῆς τελευταίας καταπτώσεως; μᾶς περιιστάζονται μὲ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ συμπτώματά της.

Καὶ γιὰ καὶνον που βλέπει πιὸ καθαρά τὰ πρῶματα, καὶ πιὸ πιὰ βαθιὰ αἰσθάνεται καὶ ἐξετάζει τὸ ζήτημα αὐτό, ἢ καρδιά του ἀφύγεται ἀπὸ πῶς καὶ ἐπιποισία, νὰ βλέπῃ μὴ κοινωνιαν ὄχι ἀφ' ἑαυτῆς πλέον καταδικασμένη στὴν παρακμή — ὅποταν θὰ ὑπῆρχαν τόσο λόγοι δικαιολογητικοί — ἀλλὰ μὴ κενῶν γαμάτη ζωῆ, μὲ ἰσχυρὴ τὴν προδιάθεσι γιὰ τὸ Ἕλλησιον, ἐπισημ. στὸ πρῶτο σκεῦμα: ἐπὶ πᾶν ἐμπρός, καὶ ὁμως νὰ ἐμποδίζεται καὶ νὰ ἐκλητηροῦνται ἀπὸ ἐκείνου: ἀκριβῶς, ἀπὸ τοὺς ὁπίου; ζητεῖ καὶ δικαιοῦται νὰ λάβῃ τ' ἐπιτοκία ἐφείθε γιὰ τὴν πραγματικώτερη ζωὴ της.

Γιατί δὲν πταίει ἡ κοινωνία μας; δὲν πταίει ἴσως καθόλου ἢ ὅ,τι ἐπιποισίαν καὶ ἀνεπιληκρινῆς γίνεται εἰς βῆρος αὐτῆ; ἀπὸ τὰ διάφορα ἐπίσημα καὶ μὴ μουσικὰ μας κέντρα.

Καὶ δὲν πταίει, γιὰτι μᾶς φανερῶθη ἔλλατε μ' ἐρατικὴ συνείδησι καλλιτεχνικῆ, καὶ μὲ πολλὴν ἐκτίμησι γιὰ ὅ,τι τότε μὲ εὐγενῆ πόθον ἔργασιας μουσικῆς πορευσαίσατο στὸν τόπο μας, δείχνοντες; ἴσως ὅλη τὴν προετοιμασίαν γιὰ μὴν σοβαρῆ καὶ συστηματικῆ πλέον ἔργασιας.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ὁμως ἐκείνην ἕως τώρα τί ἔγινε; Πιὰ πρῶτος ἐτοιμασθῆ εἰς τὴν ἐν γένει μουσικὴν μὲρρωσι τοῦ λαοῦ μας, ἢ καὶ πῶς ἐσθῆσι; προσπαθῆσαι ἔργασιας σοβαρῆς ἐξεδελῶθη που νὰ μᾶς δῶν, κάπως γιὰ τὸ μέλλον ταλλοχίστε, ἐλπίδα;

Ὅ,τι σήμερον γίνεται, μπερὶ ν' ἔχη κανεὶς τότε, ἐκωνομικαίως ὡστε νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ χρεωστοῦμεν εἰς τὴν ἔργασιαν τοῦ παρελθόντος; Καὶ ἐν τὸ παρελθόν αὐτό — που βεβαίως καὶ ἀσφαλῶς δὲν ἤμπορούσε διὰ μέσου μᾶς; εὐλαβικῶς ἔργασιας νὰ φθάσῃ εἰς τὰ σημερινά μας χάλια — ἐν τὸ παρελθόν αὐτό εὐρεθῆ κανεὶς ὄχι μόνον νὰ μὴ τὸ θεωρήσῃ ὡς; μὴ εὐγενῆ προσπαθῆσαι τελειοτέρας ἐκδηλώσεως γιὰ ὅ,τι μέσον μας ἀργὰ ἀλλ' ἀσφαλῶς καλλιτεχνικῶς μορφόνεται, ἀλλὰ καὶ νὰ περιφρονῆ τὸ παρελθόν αὐτό, καὶ νὰ τὸ ὑβρίζῃ, μὴ ἰννοῶν νὰ τὸ ἀποδώσῃ κερματῶ εἰς τὴν σημερινῆν ἐποχὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασι, θὰ ἔχει ὁμως; τότε τὴν ἐφίλεια νὰ μᾶς βεβαιώσῃ ὅτι ἢ σημερινῆ μουσικῆ τοῦ τόπου μας κίνησις εἶναι ἴνα ἐμπροσφάτως αὐτετελές ἀλλὰ καὶ τέλειον, ἢ σημερινῆ ἀκριβῶς αὐτῆ κατῶστασι ἀπὸ τὴν ὁπίου; τίποτε, ὡρισμένως τίποτε δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ;

Ὅχι; ὅτι σήμερον γίνεται, δὲν τὸ χρεωστοῦμεν εἰς τὸ παρελθόν. Εἰς αὐτό θὰ χρεωστοῦσαμεν ἐκεῖνος ἀκριβῶς; τὸ ὅποῖον εἰ παρῆσκαται τῆ; τέχνης, τῶσιν

ανάξικ περιφρόνησαν, τόσον έγκληματικά έμπόδισαν, γιά νά μᾶς παρουσιάσουν ένα σύστημα μερρωτικό, ξένο πρὸς τήν ιδιοσυγκρασία μας, ξένο πρὸς τόν χαρακτήρᾶ μας, ξένο τέλος πρὸς τήν ψυχὴν αὐτὴν τοῦ Ἔθνους μας, ἀλλὰ καί ἀκίρο τελειοτικά γιά τήν παρθένε σχεδόν καλλιτεχνικῶς κοινωνία μας, καί νά δημιουργήσουν τό περιβάλλον αὐτό, μέσα εἰς τό ὅποιον ζητοῦν νά ζήσῃ καί νά μερρωθῇ ἡ κοινωνία μας, εἰῶ μὲ τήν ἀρχινημένη τότε ἔργασία δημιουργοῦσεν ένα κόσμο τόσον διαφορετικό μὲ τόν σημερινό, μὰ καί τόσον ἀνάλογο καί τόσο σύμφωνο μὲ τήν ἴδια της ψυχῆ. Καί ἀπό τότε ποῦ ἔδειξαν ὁ τόπος μας κάποια φωτεινά σημάδια τῆς ὄχι ἀκομη ὀλότατα ξεδιηλωμένης, μὰ βέβαιης γιά ένα ἰδανικόν εὐρύτερο, λαχτάραι, καθίς ποῦ αἰσθάνετο πῶς θά ἔπριπε νά βυθισθοῦν τὰ πρῶτά του αὐτὰ βήματα, ἤλιπζε κι' ἐπίστευε μιά βαθμιαία καί σταθερὴ πρόοδο.

Ἄλλὰ τό ἔργο διακόπη.

Οἱ ἀποπνιχτικοὶ ἄνθρωποι μᾶς ἄλλης μουσικῆς ἀτμοσφαιρας, ἤρχισαν νά θελόουν τόν ἄταυγῃ ὀρίζοντα πρὸς τόν ὅποιον μὲ τόσον ἀγνό πόθιν ἔφέροντο τὰ πρῶτα ἔλαφρά φτερουγίσματα τῆς ἀναγανομένης ψυχῆς μας, καί ἡ φυσική καί ἀναμεινομένη ἐξέλιξις ἰστομάτης. ἤρχισε τότε νά κυριερῇ ἡ ἐπιπολαιότης, ἡ παρεξήγησις, ἡ ἀνελεγκρινῆς ἔργασία, ἡ ὅποια ἀκηδέυεισε κάθε σκέψιν ἀγνήν, καί κατέπνιξε κάθε εὐγενές ἰδανικό.

Γιατί ἡ κοινωνία μας, μαζί μὲ τήν εἰλικρινῆ διάθεσι, μαζί μὲ τόν πραγματικό πόθο μᾶς σοβαρῆς καί συστηματικῆς πλέον γιά τήν ἀνάπτυξί της ἔργασίαν, εἶχε καί τήν ἀφελη ἰδέα νά ἐμπιστευθῇ τὰς σκέψεις της καί τὰ εὐγενῆ της ὄνειρα σὶ ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι ἐπιβλήθησαν ὄχι οἰκ τῆς πραγματικῆς των ἀξίας, ὄχι οἰκ τῆς ἐπιβλητικότητος της ἔργασίας των, ὄχι οἰκ τῆς φήμης των, ἀλλὰ μὲ τό ἀρνητικό στοιχείο κάθε καλλιτεχνικῆς ἀξίας, περιβλημένοι μὲ μιά ψυδῆ αἰγλημυστικότητος καί κενῆς σιωπῆς. Καί ἡ κοινωνία αὐτή, ἀνίκανη ἀκόμη νά διακρίνῃ ἀσφαλῶς τοὺς παρταρνισμοὺς αὐτοῦς των διδασκάλων της, ἔπαυε θῦμα τῆς ἀφελείας καί τῆς ἐμπιστοσύνης της.

Πῶς λοιπὸν ὕστερα ἀπὸ τήν ἐγκληματικὴν αὐτὴν κυριερλίαν ὄλων τῶν παρεξηγητῶν κάθε ὄρειου, κάθε εὐγενούς καί κάθε ὀφελίμου καλλιτεχνικῶς γιά τόν τόπο μας, πῶς θ' ἀνοιχθοῦν οἱ ὀρίζοντες ἐκεῖνοι τῆς τέχνης, οἱ ὅποιοι θά μᾶς ἀποκαλύψουν, σάν σὲ μαγικόν ὄραμα, τό ὄρειο, τό τρισμέγα ἐκεῖνο ζῶπνημα στήν Ἑλευθερία τῆς ἔως τῶρα ἀπουαρκομένης τοῦ Ἔθνους μας ψυχῆς; "Ὀχι βίβαια ἔτσι" ὄχι μὲ τέτοιες παρεξήγησεις; ὄχι μὲ καλλιτεχνική ἀσυνειδησία, μὲ ἔλλειψιν αἰσθημάτων καί βεβαιῆς σκέψεως.

Ἄλλοίμονον! Δὲν μποροῦν νά ζήσουν τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ποῦ ἐμπιστεύονται τὰς σκέψεις καί τοὺς πόθους των στοὺς παρκαράκτας τῆς Ζωῆς. Καί ἡ ζωὴ μας ἡ σημερινῆ, μὲ τῆς ψεύτικης τέχνης τό δηλητήριο ποτίζεται.

Γιατί τί μᾶς μέλλει ἐμᾶς ἂν ὀπάρχουν σχελεῖα μουσικά; καί τί μᾶς ἐνδιαφέρει

ἂν τὰ ἕνα-δύο καλλιτεχνικά ὅπου ἔχομεν κέντρα, φροντίζουσιν νὰ εἶνε συνεπῆ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ μουσικοῦ μας περιβάλλοντος, τὸ ὅποιον αὐτὰ τὰ ἴδια ἐδημιούργησαν, ὅταν τὴν ἐργασίαν αὐτὴν δλόκληρον δὲν τὴν ὑποκινεῖ καμμιά προσπάθεια εὐρύτερη, ὅταν δὲν τὴν θρέφῃ κανένα ἰδανικόν ἀνώτερον ;

Δὲν θὰ μᾶς ἐπιβληθῇ εὐδενὸς σωματικῆς ἢ μουσικῆς ἐργασίας—ὅσοι μὲ ἀνάξια—καὶ καθ' ὑπόβλησιν ἐκτίμησι καὶ ἂν περιβάλλεται,—ἂν δὲν φέρῃ τὴν σφραγίδα πραγματικοῦ αἰσθήματος καὶ βαθειᾶς σκέψεως. Καὶ ἡ σημερινὴ μουσικὴ ἐργασία, μόνον σκέψεις θλιβερὰς προκαλεῖ, καὶ ἀπελπιστικὰ δίνει συμπεράσματα γιὰ τὸ μουσικὸν μέλλον τῆς Πατρίδος μας, ἀφοῦ στὴν ἀτμοσφαιρὰ αὐτῆ τὴν εὐθυμικὴν σὲ ὑποκινητικῶς ἀτμούς ξένης γιὰ μᾶς ζωῆς, δὲν θὰ μπερίσῃ ποτέ, μὰ ποτέ νὰ τραφῇ καὶ νὰ ξεπεταχθῇ μιὰ μέρα ὑπερύψηλη, πανώρια, ἡ Ἑλληνικὴ μας ψυχὴ.

• •

Μαζὺ ὅμως μὲ τὰς θλιβεράς αὐτὰς σκέψεις, αἰσθάνεται κανεὶς τὴν ἀνάγκην, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν, νὰ ἐργασθῇ δραστήρια, νὰ παλαίῃ γενναίᾳ, ἐμποδίζοντας πλείον τὴν μεγάλη ψευτιά, ἢ ὅποια σὲν ὀρμητικὸς τυφλὸν, ἀπαιλεῖ νὰ παρασύρῃ, νὰ καταπνίξῃ, νὰ ἐκμηδενίσῃ τέλεια κάθε εὐγενῆ ποῦ μᾶς ἔμεινε τυχόν τῆς ζωῆς μας ἐκδήλωσι.

Θεωροῦμεν διὰ τοῦτο ὑψίστη τὴν ἀποστολὴ μιᾶς σοβαρᾶς κριτικῆς ἐπὶ τὸν τόπον αὐτόν, ὑψίστην ἀλλὰ καὶ ἀναγκαιοτάτην, ἀφοῦ ἡ κριτικὴ—ἡ μόνη ὅπου ἴσως τῶρα ἔχομεν—τῶν διαφόρων ἐφημερίδων, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἴσως θὰ ἤμπορούσε κανεὶς νὰ ἐλπίσῃ κάποιαν εὐλικρινῆ γιὰ τὴν προαγωγὴ τῆς τέχνης μας προσπάθεια, καὶ νὰ τῆς ἀναγνωρίσῃ μιὰ κάπως σοβαρὴ κατὰ συνέπειαν ἀποστολὴ, εἶνε τόσο πολὺ ἐρασιτεχνικὴ, καὶ εἶνε τόσο πολὺ ἀφιλής τις περισσότερες φορές, ὥστε εὐρίσκεται πάντα σχεδὸν σὲ ἀρμονικώτατη σχέσι—καὶ δὲν εἶνε τάχα ἐπόμενον εὐτό :—μ' ὅ,τι ἀκριβῶς χαρακτηρίζει τὴν κενότητα καὶ ἀνευκρίνειαν ἐπὶ τὴν τέχνην, γιὰ νὰ προστεθῇ ἔτσι μοιραίως ἄλλη μιὰ πηγὴ ψευτιάς ἐπὶ τὴν ψεύτικη καὶ φαικισιδωμένη τῆς σημερινῆς μας κοινωνίας μόρφωσι, καὶ νὰ μᾶς λείψῃ τελειοτικά, κάθε σημάδι φωτισμοῦ, καὶ τὸ ἐλάχιστον, ἀπὸ τὸν συγκεχυμένον, τὸν ἀδέξιο, τὸν ἀχαρακτήριστον αὐτὸν ὄριζοντα τῆς τωρινῆς μας ζωῆς.

Καὶ θεωροῦμεν τὴν ἀποστολὴν τῆς κριτικῆς ὑψίστην, γιὰτὶ νομίζομεν πῶς εἶνε πλέον καιρὸς νὰ παύσῃ κάθε ζήτημα καλλιτεχνικὸ νὰ εἶνε ἀντικείμενον κομμικῶν καὶ παιδαριωδῶν συζητήσεων. Νὰ παύσῃ νὰ εἶνε τὰ ἀλάνθαστα καὶ ἀσφαλῆς γνώρισμα τῆς ἐπιπολαιότητος καὶ τῆς χυδαίας σκέψεως ὅλων ἐκείνων ποῦ νομίζουσι ὅτι μὲ στήλην ὅποιασδήποτε ἐφημερίδος, ποῦ ἀνάξια προσφέρεται σ' αὐτοὺς τὸ περισσότερον, ἤμπορεῖ νὰ δώσῃ κῆρος ἐπὶ τὴν γνώμη των, καὶ τὸν πραγματικὸν ρυθμὸν ἐπὶ τὴν ἀόριστη ἀκόμη καὶ ξεφεύγουσαν ἀρμονία τῆς νέας μας ψυχῆς.

Είνε καιρός πλέον νά πολεμηθῇ μὲ ὄλας τὰς δυνάμεις ἡ Μεγάλη Ψευτιά, πού τόσο χαμηλὰ καὶ τόσο ἀνάξια ἔσυρε μαζί της κάθε πόθο καὶ κάθε εὐγενῆ τοῦ Ἑθνους μας σκέψι.

Καὶ τὴν καταπολεμησι τῆς ψευτιάς αὐτῆς, αἰσθάνεται ὅτι ἔχει σήμερον τὸ καθήκον νά κάμῃ ἡ «Κριτικὴ», ἡ ὁποία θὰ ὑπερασπίσῃ ὅτι καλλιτεχνικῶς ὠραῖο καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει ἢ γεννᾶται στὸν τόπο μας, ἀλλὰ καὶ θὰ καυτηριάσῃ καὶ θὰ καταπολεμήσῃ, μὴ ἐπειραζομένη ἀπὸ ὀνόματα, μὴ ἐπειραζομένη ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς θέσεις πού μὲ τὴν ἀφελῆ εὐπιστία τῆς κοινωνίας μας, ἀνάξια μερικοὶ κατέλαβαν ὅ,τι φέρνει τὴν σφραγίδα τῆς παρεξηγήσεως καὶ τῆς κενόνητος στὴν τέχνη, γιὰ νά μπορέσῃ μὲ μέρκ νά ξεφανρωθῇ στὸ Ἔθνος μας—ὁπόταν καὶ δὲν θὰ ἔχει πλέον θέσι καμμιά στὴν συνείδησί του—ὁ ἀπαίσιος αὐτὸς τ α ρ τ α ρ ι ν ι σ μ ὸ ς, πού τόσο ἀπηγνῆς ἐπέδραμε εἰς κάθε τί πού εὐγενικὰ γεννιέται, χύνοντας ἄφθονο τὸ δηλητήριο καὶ τὸν μακροκόμ, καὶ ν' ἀρχίσωμεν ἔτσι σιγά-σιγά νά αἰσθανώμεθα βαθύτερα τὴν Ζωὴν, ἀφοῦ θὰ νιώσωμε κι' εὐρύτερον τὴν Τέχνην.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΤΕΧΝΗΣ

Ἐπὶ ΘΩΜΑ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ

Αἱ κέραμμοι ἄς συναντᾶ τις ἀπὸ πᾶν βῆμα ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου Ἱστολισθου καὶ τὰ ἄπειρα ἐρείπια ἐνὸς μεγάλου κόσμου, εἶνε ἡ πρώτη ὕλη ἐξ ἧς οἰκοδομοῦμεν τὴν περισπουδάστον ταύτην πραγματείαν. Ἡ συγκριτικὴ ἐπιστήμη τῶν νεωτέρων χρόνων μὴ οὐσα ὑποτακτικὴ εἰς τοὺς δουλικούς νόμους τῆς μνήσεως τῶν παντοίων δοξασιῶν τῶν συγγραφείων, παρεδέχθη τὴν ἐκ τοῦ πραγματικοῦ ἄμεσον ἐπισκόπησιν τῶν σχετικῶν ἀληθειῶν καὶ ἐρευνᾷ τὰ γεγονότα καὶ τὰ πράγματα ἐν ἀντήλῃ τὸ ὕλικόν αὐτῆς ὅπως φέρη εἰς φῶς ὅ,τι καλύπτει ἡ πλάνη τοῦ παραδόξου σκοτασμοῦ τῶν αἰώνων. Ἡ δὲ ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ τῶν τεχνουργημάτων ἄνωγ κοσμοῦσι τὰς ἀγορὰς καὶ τὰ καταστήματα τῶν νεωτερισμῶν πάσης μεγαλουπόλεως τῆς Δύσεως δίδουσιν ἡμῖν νῆξιν ὅπως βυθμησώμεν τὰς σκέψεις μας πρὸς τὴν παραγωγήν ταύτην ἐν σχέσει πρὸς τὰ λείψανα τῶν μουσειῶν καὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ κλασικοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐδάφους.

Πρόκειται περὶ τῆς ἐρευνῆς τῆς ἀρχῆς τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς πρώτης περιόδου καθ' ἣν ἀνεφανῆ ἡ πρωτογενὴς μορφολογία τῶν σημάτων καὶ ἀνεπτύχθη εἴτα εἰς τὸν μεγάλον ἐκείνον Κόσμον τὸν ὁποῖον τις οἶδε ἐν ἡ ἀνθρωπότης θὰ κατορθώσῃ ποτὲ ν' ἀναστηλώσῃ. Ἡ ἐρευνα αὕτη σκοπὸν